

Posudek vedoucí diplomové práce Bc. Viktorie ROGLOVÉ
Le mythe grec dans le théâtre de Wajdi Mouawad

Předložená diplomová práce vychází ze studentčina dlouhodobého zájmu o kanadské frankofonní literatury. Už v září 2021 Viktorie Roglová obhájila na výbornou svoji bakalářskou práci (*À la recherche de l'identité féminine dans le roman du terroir*) věnovanou analýzám ženských postav v románech Germaine Guèvremontové. O tři roky později se kolegyně přesunula k současnému québeckému divadlu a jednomu z jeho stěžejních představitelů, Wajdimu Mouawadovi.

Obecně vítám, když se diplomanti obracejí k osobnostem a tématům současné Frankofonie, která je v Čechách i ve světě zpracována v mnohem menší míře než literatura francouzská. S povděkem kvituji i fakt, že Viktorie Roglová si zajímavé téma i analyzovaný korpus zvolila samostatně.

Diplomová práce vychází z analýzy dvou divadelních her, *Incendies* a *Forêts* (z tetralogického cyklu „Le Sang des promesses“), které svými tématy a strukturou odkazují k antickému kontextu, konkrétně k Sofoklovu *Králi Oidipovi*. Zabývá se i autorem samotným, jeho tvorbou a nejčastějšími tématy jeho děl, osvětluje kontext vzniku cyklu „Le Sang des promesses“ a přibližuje děj jednotlivých her. Samotná analýza mytologických prvků a jejich funkce ve studovaných dílech je předmětem poslední části práce.

Úvodním metodologickým kapitolám nemám co vytknout a následné analýzy jsou opět provedeny velmi pečlivě a s ohledem na celkový smysl textu.

Do diskuze bych měla několik otázek:

- Západní židovsko-katolická tradice se od řecké mytologie liší svým důrazem na svobodnou vůli a odmítnutí osudovosti v antickém slova smyslu. Teď, po bezmála dvou tisících pěti stech letech, se Wajdi Mouawad opět vrací k sofoklovskému pojetí záhad (énigmes) a ve svých hrách ukazuje hrdiny neznající vlastní minulost, pátrající po rodové identitě, a nakonec bezmocně podléhající osudu. Jde „jen“ o pochopitelnou emoční reakci na hrůzy libanonské války, kterou autor prožil, nebo v této estetice můžeme spatřovat nějakou hlubší polemiku se západní post-antickou tradicí a kulturním voluntarismem?
- Existují nějaká čistě freudovská čtení Mouawadovy tvorby? Samozřejmě tato problematika není předmětem předložené diplomové práce, nicméně když už mluvíme

o Oidipovi a nejrůznějších rodových prokletích, „poskvrněných“ apod., podobná paralela se nabízí.

- Jak si autorka diplomové práce vysvětluje zálibu současných dramatiků v moderních adaptacích antických tragédií (nejen Oidipus, ale také Elektra, Antigona apod.)? Podobnou vlnu lze ve Francii vystopovat do meziválečného období, nicméně dnes jako by se návrat k řecké mytologii týkal všech kontinentů současně... A nehrozí určité rozmělnění této látky, která se čím dál častěji užívá k poněkud militantním/politickým cílům?
- Jak by se výsledky práce změnilly, kdyby autorka vzala v potaz celou tetralogii „Le Sang des promesses“?
- Tak trochu provokativní úvaha: Není Mouwadova aplikace oidipovského schématu na dnešní postavy přece jen umělá? Oidipus byl vladařem pátrajícím po příčině neštěstí stihnuvšího jeho město a posléze zjišťujícím, že onou příčinou je (nevědomky) on sám. Mouawadovi hrdinové také rozkrývají dávnou pravdu ohledně své identity a potýkají se s rodovými prokletími, nicméně sami nejsou čelnými představiteli státu/obce, takže celá jedna dimenze mytického schématu v těchto moderních zpracováních chybí. Zaměření děl je vysloveně intimní a týká se vztahů v rodině nebo v jejím blízkém okruhu, takže jsme zde přece jen blíže Freudovi než Sofoklovi...

Diplomovou práci Bc. Viktorie Goglové považuji za skvěle zpracovanou studii na nadčasové téma, takže ji vřele doporučuji k obhajobě s navrženým hodnocením „výborně“.

V Praze dne 20. 8. 2024

prof. PhDr. Eva Voldřichová Beránková, Ph.D.